

# okénko

do života farních společenství ve Šlapanicích, Podolí a Praci

Ročník XXI, číslo 4

Vyšlo 12.12.2010

## **Benedikt XVI.:**

Pane Ježíši,  
máme tě před očima jako dítě  
a věříme, že jsi Boží Syn,  
jenž se stal člověkem  
skrze Ducha Svatého  
v lůně Panny Marie.  
Podobně jako v Betlémě  
i my spolu s Marií a Josefem  
anděly a pastýři,  
se ti klaníme a vyznáváme,  
že jsi náš jediný Spasitel.  
Stal ses chudým,  
abychom zbohatli z tvé chudoby:  
Dej ať nikdy nezapomínáme  
na chudé a na ty, kdo trpí.  
Ochraňuj naše rodiny,  
žehnej všem dětem celého světa  
a dej, ať nám vždy vládne láska,  
kterou jsi přinesl,  
aby činila náš život šťastnějším.  
Dopřej všem lidem, Ježíši,  
aby porozuměli poselství Božího narození,  
aby pochopili, že jsi přišel darovat  
celé lidské rodině světlo, radost a pokoj.  
Neboť ty jsi Bůh,  
žiješ a kraluješ  
s Bohem Otcem v jednotě Ducha Svatého  
po všechny věky věků. Amen.

U Pražského Jezulátka 26.9.2009

## MATRIKY VYPRAVUJÍ

### Z vody a z Ducha svatého se znovu narodili:

- 4.9. Filip Jašek ze Šlapanic
- 5.9. Nela Marie Jarolímová ze Šlapanic  
Martin Julínek z Kobylnic
- 3.10. Gabriela Skládaná z Ponětovic
- 17.10. Vojtěch Madron ze Šlapanic
- 7.11. Tereza Anna Spružinová z Jiříkovic
- 13.11. David František Jetelina ze Šlapanic
- 21.11. Tomáš Fišer z Podolí
- 28.11. David Mazálek z Jiříkovic  
Matouš Eliáš Horák ze Šlapanic

### Slib lásky, úcty a věrnosti si vyměnili

- 4.9. Michal Jašek ze Šlapanic a Blanka Jašková ze Šlapanic
- 11.9. Viktor Merta ze Šlapanic a Magda Lockerová ze Šlapanic
- 13.11. Daniel Jetelina ze Šlapanic a Simona Jetelinová ze Šlapanic

### Ve společenství víry, naděje a lásky se s námi rozloučili:

- 4.9. Ivo Kostecký z Brna (\*1956)
- 7.9. Vladimír Klevar z Podolí (\*1923)
- 12.9. Oldřich Prokop ze Šlapanic (\*1927)
- 21.9. Alois Fojtl z Bedřichovic (\*1930)
- 25.9. Josef Kuda z Kobylnic (\*1938)
- 6.10. Anna Efenbergerová ze Šlapanic (\*1934)
- 14.10. Eva Kalvodová z Brna (\*1957)
- 27.10. Růžena Vrbacká z Bedřichovic (\*1919)
- 13.11. Květoslava Stražovská ze Šlapanic (\*1924)

## Z KALENDÁŘE

- 21.1. Farní ples v Kobylnicích
- 9.3. Popeleční středa
- 29.3. Návštěva nemocných ve Šlapanicích
- 1.-2.4. Postní duchovní obnova (*změna termínu*)
- 2.4. Adorace a obnova manželských slibů
- 24.4. Slavnost Zmrtvýchvstání Páně

Ježíš, betlémské dítě, přichází,  
aby se dotkl našeho srdce.

Aby probudil k životu všechno, co je v nás dobré,  
a naše osobní obdarování využil ke štěstí druhých.  
Aby přemáhal ďábla, který nás chce odnaučit milovat  
a vyhnat z ráje – z blízkosti Boha.

Vánoce jsou dobou, kdy máme pochopit, prožít a oslavit,  
že Bůh je láskyplný a štědrý a že je nám blízko.

Ať Pán naplňuje Vaše srdce.  
Za to se modlím a k tomu Vám žehnám.

Vojtěch Cikrle  
biskup brněnský

Brno, Vánoce 2010

## VÁNOČNÍ ÚVAHA

Proč vlastně přišel a žil Ježíš v našem světě tak skromně? Lze si přece snadno představit jiné, důstojnější a jeho postavení i poslání přiměřenější naplnění prorockých slibů: Mohl se například narodit v nějaké královské nebo aspoň velekněžské rodině, mohl se také objevit jako dospělý člověk, který by nám neřekl nic o svém původu, mohl si nejdříve získat svými mimořádnými schopnostmi a znalostmi věhlas a respekt a teprve potom se prohlásit za mesiáše a pustit se do díla - podobných řešení lze nalézt ještě několik, ale Ježíš se místo toho narodil v úplně obyčejných podmínkách lidí tehdejší doby a hned nato ještě zcela nekrálovsky utíkal před Herodem do ciziny. Nemohl to s tím vykoupením zařídít jinak a zachránit aspoň nevinná nemluvňátka, která místo něj padla Herodovi do rukou?

Tyto a podobné, z lidského hlediska rozumné a logické otázky, obsahují nicméně také jednu běžnou, ale rozhodující překážku Ježíšova poslání na této zemi. Podle našich představ "by se Ježíš přece jen neměl nechat takhle znevažovat, trápit a zabít". My bychom spontánně určitě jednali v takové situaci jinak a připadá nám, že Pán Bůh měl praštit přes ruku aspoň toho Heroda, když už nikoho jiného.

Jenže to by už nebylo Vtělení, Bůh s námi, v našem středu. Byl by nad námi a ne jedním z nás. Jeho moc, které by se nikdo nemohl protivit, by sice vnesla do našeho světa pořádek, ale vnesla by jej shora, mocí.

Záměr spásy naproti tomu počítá s Božím působením zevnitř lidstva a v poslední instanci zevnitř srdce každého člověka, který o to projeví zájem. Mezi oběma takto naznačenými cestami je obrovský rozdíl, stačí domyslet do konce rozdíl mezi mocenským zásahem a přerodem, konverzí jednotlivců i celého lidského společenství, o kterou ve skutečnosti v záměru Boží spásy jde.



Tady můžeme parafrázovat známé asijské přísloví a říci, že Bůh nám nechce dát rybu, která by nás uspokojila na jeden den, ale chce nás naučit lovit ryby a starat se tak o vlastní potřeby, bez jeho trvalých a průběžných zásahů. Nechce, abychom byli jeho poddanými, chce nás místo toho vtáhnout do své rodiny. A proto asi nemohl přijet v ohnivém nebeském voze a musel se narodit jako jeden z nás. Od té doby pracuje na epochální proměně mezilidských vztahů v našem světě a nabízí nám něco zcela nečekaného a překvapivého. Chce lidi vytáhnout, vyprostit ze zajetí "vrchnostenských vztahů", na které si vládnoucí i ovládaní mezitím zvykli, takže se jim "takový" mesiáš brzy hrubě znelíbil. On ale na své nabídce trvá, nechce nám vládnout po způsobu mocných tohoto světa a proto od prvopočátku nemohl než patřit mezi ty trvale prohrávající, mezi které patří většina prostých, o poctivost usilujících lidí. Andělské pluky proto opravdu musel nechat v nebeských kasárnách. Jak by se jinak mohl stát jedním z lidí? Konečným důsledkem tohoto jeho rozhodnutí je pro nás možnost včlenění do jeho vlastní rodiny, jak píše evangelista Jan: Těm pak, kteří uvěřili v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi.

Petr Kolář SJ (převzato z [www.vira.cz](http://www.vira.cz))

## PŘEDSTAVUJEME VÁM OTCE MARKA

Od srpna se novým duchovním správcem farnosti Prace stal o. Marek Slatinský. Požádali jsme ho o krátké představení.

**Na úvod se nabízí otázka: Ze které farnosti pocházíte? A zda byste nám mohl případně přiblížit i rodinné prostředí, ve kterém jste vyrůstal?**

Narodil jsem se v Třebíči na Českomoravské vrchovině, v části města patřící do farnosti sv. Prokopa. Tam jsem vyrůstal s osmi mladšími sourozenci v normální katolické rodině. Až po základní škole jsem se dostal do Brna na Biskupské gymnázium.

**Farnost Prace není první místo Vašeho kněžského působení. Kde jste tedy doposud sloužil?**

Po kněžském svěcení jsem opustil své jáhenské místo na Petrově, a nastoupil do farností velkomeziříčského děkanství, kde jsem byl kaplanem v Křižanově a Heřmanově u devadesátiletého kněze. Po dvou letech jsem se dostal na úplně samostatné místo do Šaratic, pod které spadaly Vážany nad Litavou, a po čase jsem převzal ještě duchovní správu Kobeřic.

**Víme, že jste stejně jako Váš předchůdce o. Miloš studoval v Římě. Jak na dobu studií ve Věčném městě vzpomínáte?**

Byl jsem v českém semináři v Římě o rok níže než otec Miloš, a jsem mu vděčný za ochotu s jakou mi pomáhal. Přestože studium v zahraničí není lehké, jsem rád za tuto zkušenost. Setkal jsem se tehdy s kardinálem Ratzingerem, rektorem univerzity byl současný benátský patriarcha, procházeli jsme katakomby, učili se s Maďary a Indy - komu by se to nelíbilo?

**Při množství různých služeb a úkolů, které kněžská služba přináší, máte nějaký koníček při kterém odpočíváte a relaxujete?**

Já své zájmy přizpůsobuji okolnostem: jako školák jsem sbíral známky (hlavně ty poštovní :-), jako student jsem v Římě fotografoval, a jako kněz se zabývám kvůli fáře technikou, kvůli kostelu liturgikou, kvůli pastoraci internetem... Takže nemám konkrétní koníček nebo nezvyklé hobby, ale mohu být ve volném čase, jak s dětmi v kině na sci-fi s myšlenkou, tak na stavebním veletrhu.

**Nedá nám to se tedy na závěr nezeptat: Jak v Praci pokračujete, co stavební práce?**

V Praci pokračujeme v práci předchůdců. V říjnu vyčistili ochotní farníci kostelní půdu, abychom zateplili klenbu nad chrámovou lodí. Odhadem snesli dolů mezi 1 a 2 tunami zlomků starých křídlic, a nahradí je minerální vata. Tím se zajistí menší tepelné ztráty a lepší pohoda v zimním období. Nyní se ještě vytváří pochozí lávky nad izolací, která bude na závěr překryta proti znečištění.

za rozhovor poděkoval jáhen Ruda

## **BYLI JSME V ŘÍMĚ**

Tak jsme byli v Římě, no a co!

To není zlehčení nebo znevážení poutě do Říma. Vzpomeňte si, v jednom nedávném kázání našeho pana faráře zaznělo právě ono „no a co!“ – udělali jsme, co jsme udělat měli.

Není to žádná zvláštní zásluha ani privilegium nás patnácti či šestnácti poutníků ze Šlapanic, Bedřichovic, Jiřikovíc a z Prace, kteří jsme se spolu s naším otcem farářem Milošem vydali na pouť do Říma.

Udělali jsme, co jsme udělat měli. Jeli jsme poděkovat Svatému otci za jeho návštěvu u nás, poděkovat zástupně za vás staré a nemocné, za rodiny s dětmi, za mladé,

za všechny, kteří by rádi také jeli, ale z různých důvodů nemohli, ale poděkovat také za ty, kdo možná tentokrát pozvání k pouti nějak přeslechli. To se může snadno stát. Stalo se to málem i mě. Nejde jen o slyšení sluchem a přijetí informace, ale o slyšení a přijetí srdcem a rozhodnutí.

A tak přeci jen účast na národní děkovné pouti je zvláštní milostí, za kterou se sluší znovu a znovu děkovat.

Každý z nás poutníků byl obdarován svým způsobem, podle osobní otevřenosti a dispozice.

Nebudu zde popisovat bohoslužby. Jejich průběh a atmosféru jste mohli sledovat v televizních přenosech a bude o nich mnohé napsáno jinde a lépe. Ani nebudu popisovat naše cesty po vzácných památkách Říma, které jsme mohli v omezeném čase navštívit. „Jak jste se měli v Římě?“ ptali se mě po návratu. „Jako na pouti“ odpovídám. Bylo to krásné a chvílemi náročné, ale všechno jsme s Boží pomocí vydrželi.

Z jedné předchozí návštěvy Říma, při které nás doprovázel otec Pavel Kopeček, jsem si přivezla slova:

„Mnoho jsme viděli, ale oko se pohledem nenasytí, mnoho jsme slyšeli, ale ucho se slyšením nenasytí, pokud v lidském srdci není Bůh.“



Také při naší národní děkovné pouti do Říma ve dnech 8. – 12. listopadu roku 2010 jsme mnoho viděli a mnoho slyšeli a věřím, že uprostřed nás, v našem společenství a v našich srdcích i přes naše slabosti a nedokonalosti byl Bůh. Kéž zůstává s námi se všemi a my s Ním.

poutnice Marie Duchoňová

## POUŤ DO TUŘAN

Vždy mě potěší pout' do Tuřan. Místo mému srdci tak důvěrně známé. Tuřany jsou mým rodištěm, v blízkosti tohoto poutního chrámu Zvěstování Panny Marie jsem vyrůstala. Od dětství jsem byla svědkem mnoha procesí, která s vroucími mariánskými zpěvy putovala na toto starobylé poutní místo.

Krátce o něm čteme v brožurce Poutní místo u Panny Marie v trní, kterou sepsal děkan P. Viktor Jordán. Poutní tradice sahá až k sv. Cyrilu a Metodějovi, kteří na svých cestách Moravou podřáli zde v posvátném háji strom boha Tura (odtud Tuřany) a na vysokém sloupu umístili na témže místě vlastnoručně zhotovenou sošku Panny Marie. K ní svolávali obyvatelstvo širého kraje a učili úctě k Panně Marii. Pádem říše Velkomoravské byla také soška Panny Marie zapomenuta a ze sloupu stržena. Dle legendy našel ji za podivuhodných okolností sedlák Horák z Chrlíc na místě, kde nyní stojí kaple Panny Marie v trní – a v ní nápis: Zde tuřanským k radosti - nalezla se Matka milosti – 1050. Soška byla znovu povýšena na kamenný sloup a těšila se velké úctě celé Moravy. Kardinál Dietrichstein tvrdí, že socha už roku 1050 v Tuřanech na sloupu byla. Není historicky zjištěno, zda nynější socha v kostele je ona památná soška sv. Cyrila a Metoděje, odborníci se však shodují v tom, že je to nejstarší socha toho druhu na Moravě, jistě alespoň ze třináctého století. Kostel v Tuřanech se proslavil poutěmi, jakými se může chlubit Řím nebo Lurdy. Několik tisíc poutníků se zde sešlo v jednu neděli z Moravy, Čech, Slovenska, Maďarska a Německa. I dnes sem putují věřící z okolí o nedělích od května až do září.

Ne vždy zůstáváme ve svém rodišti, ale odcházíme do života mimo místo svého dospívání – pro mne dnes farnost Šlapanice. Tato farnost jak je již tradicí putuje 1. neděli v září s našimi duchovními otci k Matce Boží do Tuřan. Je to krásné farní společenství se slavením nejsvětější oběti. Snad každý ve svém srdci nese P. Marii a jejímu Synu nejednu prosbu co ho tíží, za co prosí. Závěrečným díkem pak bylo slavné TE DEUM.

„Maria, mír vypros našim rodinám, klid blaho zemi drahé, Maria Matko žehnej nám jdem prosit Tebe Ave.“

Blažena Horáková



## NÁM, NÁM, NARODIL SE... ANEB BETLÉM 21. STOLETÍ

„Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. Také Josef se vydal z Galileje, z města Nazaretu, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechem“.

Lukáš 2, 1 - 7

Betlém - místo, kde se událost popisovaná evangelistou Lukášem stala, je bezesporu jedním z nejdůležitějších poutních míst kam směřují po staletí křesťané z celého světa. Prožít duševní i fyzickou zkušenost „tady to bylo“, mě přiměla zúčastnit se poutního zájezdu do Izraele. Poznat tuto biblickou zemi, zažít atmosféru posvátného místa a podívat se tam, kde se narodil Marii syn Ježíš.

Jaké je místo kde se „narodil Kristus Pán“, jak zpíváme v naší nejoblíbenější vánoční písni? Jaké je město, kde žil David, přemožitel Goliáše, básník, hudebník a autor mnoha žalmů? Jak asi vypadají stráně v okolí města na kterých pásal stáda svého otce Jišaje a hrál na loutnu budoucí král David jako malý chlapec? Tyto otázky a spousta jiných předcházely moji pouť.

Slovo betlém jsem skloňovala ve všech pádech. Nejvíce to byly vzpomínky na betlém dětství. Sv. František snad ani netušil jaké dědictví nám zanechal, když v roce 1223 založil tradici jesliček a betléma. Jeho počín se stal symbolem Vánočních svátků, bez Betléma si už ani nedovedeme Vánoce představit. Doma jsme měli betlém jen papírový. V kostele jsem každoročně vídala krásně vyzdobený figurkový betlém s andílkem, který se ukláněl, což bylo unikum mého dětského světa.

Také nemůžu nezpomenout na betlém u Sedláčků v Kobylnicích, kam jsem se o vánocích chodila dívat jako malé dítě. Paní Sedláčková nás uvedla do pokoje, kde měli naaranžovaný betlém podobný tomu, jaký byl ve Šlapanickém kostele. Byl veliký přes celou stěnu, uprostřed ležel Ježíšek v jesličkách ve chlívě, vedle z každé strany Maria a Josef, nad chlívem betlémská hvězda. V mechu ovečky, pastýři, také tři králové a spousta jiných figurek. Pro nás děti, byla největším obdivem Sedláčkova betléma pumpa. Paní Sedláčková nám vždy dovolila zapumpovat, pumpa byla „opravdovská“, tekla z ní voda. Jak šel čas, viděla jsem spousty dalších betlémů, ale betlém mého dětství u Sedláčků žádný jiný nepředčil.

Nostalgické vzpomínky z dětství střídá představa toho skutečného současného reálného světa. Jaký je Betlém 21. století? Jaký otisk tam zanechala ona slavná biblická událost?



Na poutním zájezdu jsme měli vyhrazené na návštěvu Betléma celé dopoledne. Byli jsme ubytováni v Jeruzalémě, to je do Betléma pouhých 12 km. Když po ránu nastupujeme do autobusu je krásně, příjemné teplo. Po vyjetí z města se ocitáme na pokraji Judské pouště. Okrajová část této pouště je ještě částečně zelená s porosty oliv cypřišů. Míjíme pevnost Herodion, kterou nechal vybudovat král Herodes 20 let př. Kr. Pozůstatky kamenných sloupů zhlíží do krajiny jako svědci dávné minulosti.

Betlém je už docela blízko, je zasazen do krásné pastýřské krajiny v nadmořské výšce 800 m. O dnešním Betlému se říká, že je to bílé město. Současné převážně arabské město (40 000 obyvatel asi třetinu tvoří křesťané) je od r. 1995 pod správou Palestinců. Jeho název je docela zajímavý. Ve Starém zákoně se píše o EFRATĚ, latinský název je BETHLEEM z kterého je pro nás odvozený BETLÉM, pro arabský svět je to BEIT LAHM, což znamená „dům masa“ a hebrejsky BEIT LEHEM znamená „dům chleba“.

Skutečnost, že máme vjet do arabského světa je pro nás nepříjemná tím, že musíme přestoupit do arabského autobusu. Náš řidič i průvodce jsou židé, takže do města nesmějí.

Přijíždíme na parkoviště, před námi je mohutná zeď, různé zátarasy, strážní věže a vojáci s velkýma puškama. Nic příjemného. Vjezd do města je pod kontrolou izraelské armády. Ujímá se nás palestinský průvodce, mladý usměvavý muž. Přeorganizoval přestup do arabského autobusu a popojeli jsme do prostoru přechodu. V autobuse nás překontroloval voják s puškou na zádech. V tuto chvíli si uvědomuji jakou výhodu máme při přejíždění hranic po EU. Ale ani tento zážitek nám nemůže pokazit naše očekávání.

Vjíždíme do arabského světa, už na první pohled je poznat odlišnost. Projedeme několik ulic, míjíme honosnou mešitu a blížíme se k místu, kde kdysi stála jeskynní stáj a kde se stala zcela mimořádná událost, která nemá v dějinách lidstva obdobu. Zde přišlo Světlo světa mezi nás a je stále s námi, ukazuje nám správnou cestu životem. Dnes na tomto místě stojí bazilika Narození Páně, poutní místo křesťanů a cíl naší cesty.

Náš program je časově rozložen vzhledem k velkému počtu poutníků. Z Manger Square /náměstí jesliček/ nás průvodce vede přímo do katolické části chrámového komplexu – kostela Sv. Kateřiny jejíž smrt připomínají lampy ve tvaru kol. (V Izraeli jsou chrámy a svatá místa pod správou různých církví: katolická, řecká, koptská, arménská, židovská, aj.) Odtud je na každé Vánoce přenášena televizí půlnoční mše svatá do celého světa. Také z tohoto chrámu je k nám posíláno betlémské světlo.

Sestupujeme do krypty Sv. Josefa, kde bude poutní mše svatá. Krypta je ponurá, celá z kamene včetně vyvýšeného kamenného oltáře. Při mši sv. je čteno již zmíněné Lukášovo evangelium.

Po mši svaté následuje prohlídka chrámového komplexu. Přecházíme do jeskyně Sv. Jeronýma. Byl to největší učenec své doby, pocházel z Dalmácie, hodně cestoval a v roce 386 se usadil v Betlémě. Překládal Písmo sv. z řečtiny do latiny, překlad je nazýván Vulgáta a je to dodnes oficiální překlad Písma svatého. Hned vedle je třetí jeskyně – Neviňátek, připomíná hrůzný čin Heroda Velikého.

Po prohlídce jeskyní vcházíme do nejstarší křesťanské svatyně „baziliky Narození“. Uvnitř je velebné šero i když zde svítí lampy „věčného světla“. Je zde cítit atmosféra starého světa. Tato bazilika prošla od svého vzniku tolika změnami a přesto se traduje, že je to nejstarší zachovaný kostel, který nebyl nikdy zcela zničen. Když do Betléma vpadli Peršané, ušel jako zázrakem zničení. Podle legendy zastavil ve zkáze baziliky obraz tří mudrců, kteří svým oblečením prozrazovali, že byli z Persie (tři králové). Pro tento obraz ušetřili dobyvatelé celý chrám. Jinak během svého tažení zničili 614 kostelů.

První stavbou na tomto místě byla pohanská svatyně, kterou nechal v roce 135 postavit císař Hadrián, protože pohrdal křesťanstvím. V roce 322 ji nechal římský císař Konstantin Veliký odstranit a postavil křesťanskou baziliku. V roce 529 Samařané zpustošili celý Betlém, včetně Konstantinovy baziliky. Záhy však byla stavba obnovena císařem Justinianem. V roce 1646 strhli Turci olovenou střechu a roztavili ji na koule do kanónu. V roce 1670 proběhla rekonstrukce a kostel se dostal pod správu řecké ortodoxní církve.

Dnešní bazilika Narození působí velice impozantním dojmem právě rozdílností slouhů, které se zda zachovaly. Snad každý kdo sem vstoupí pocítí závan mystiky. Čtyři řady sloupů z leštěného růžového vápence vytváří z chrámu Narození Páně pětilodní baziliku. Většina z nich pochází z původní baziliky ze 4. století. Nádherné hlavice korintských sloupů vybízí k pohledům vzhůru. Na sloupech jsou malby světců, které pomalu smazává čas. Je zde zachováno několik úrovní podlahy, včetně podlahové mozaiky ze 4. století. Hlavní oltář má tvar kříže, tajuplnou atmosféru dotváří věčná světla, kterých je zde velké množství.

Zachovány jsou zbytky nástěnné malby z 12. století, obrazy starozákonných postav a fresky svatých. Průvodce se snaží nám vše ukázat a popsat. Musíme se držet jako skupina pohromadě, protože se zde mísí i jiné skupiny poutníků, asi nejvíc je slyšet tlumená rušina.

Pomalou se dostáváme k jeskyni narození, která je pod hlavním oltářem. Řadíme se k ostatním poutníkům. Panuje zde zvláštní atmosféra, každý vnímá posvátnost tohoto místa jinak. Některé skupiny se modlí, jiní poutníci polohlasně zpívají a někteří prožívají čas před vstupem do jeskyně v tichém rozpoložení.

Konečně přišla chvíle, kdy jsem mohla sestoupit po několika schodech do mramorem obložené jeskyně Narození k posvátnému místu. Pokleknout a dotknout se stříbrné čtrnáctipé hvězdy na podlaze pod oltářem. Je zde latinský nápis: Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est – Zde se z Panny Marie narodil Ježíš Kristus. Do šera svítí lampy věčného světla. Času moc není, přistupují další poutníci. Stačím si prohlédnout protější oltář Tří králů a oltář Jeslí. V těchto místech objevila Helena, matka císaře Konstantina Velikého, velká průkopnice křesťanství hliněné jesle...

Oltář zasvěcený Králům připomíná zpráva v Matoušově evangeliu 2,11:

„Vešli do domu a viděli dítě s Marií, jeho matkou, padli na zem, klaněli se mu a obětovali mu přinesené dary – zlato, kadidlo a myrhu“.

Opouštím jeskyni, a baziliku Narození hlavním vchodem s reliéfem Tří králů. Vchod je pozoruhodný svými rozměry – je jen 1,2 m vysoký a necelých 80 cm široký. Křesťany je vchod nazýván „Bránou pokory“. V době Turecké nadvlády byl původní vchod snížen tak, aby do baziliky nemohli vjíždět mohamedáni na koních.

Následuje prohlídka mléčné jeskyně, která je pokládána za posvátnou. Podle tradice se sem uchýlila Svatá rodina na popud andělů před útekem do Egypta během vraždění neviňátek. Když zde Panna Maria kojila Ježíška, kapka mléka ukápla na zem a zbarvila ji na bílo. Přicházejí se sem modlit ženy, které nemohou mít děti. Je zde krásný obraz Panny Marie kojící Ježíška.

Prohlídka tohoto posvátného místa se chýlí ke konci, máme ještě chvilku času, abychom se mohli porozhlédnout. Uprostřed prostranství Křížové chodby kostela sv. Kateřiny náš pohled upoutala socha sv. Jeronýma. U nohou mu leží lebka jako symbol pomíjivosti. Z vyhlídky je fascinující pohled na Moábské pohoří.

Na celoročně vánočně vyzdobeném náměstí se mísíme s davem. Navzdory tomu, že je zde soustředěn velký počet poutníků z celého světa, mezi kterými se proplétají arabští

prodavači suvenýrů s nabídkou vyřezávaných betlémů z olivového dřeva, které po staletí vyrábí místní řemeslníci, je zde výjimečná atmosféra. Bílý Betlém si udržel své kouzlo, z obchůdků na náměstí se line vánoční hudba, nejčastěji Tichá noc. Do zvuků vánočních melodií se mísí zpěv muezzína z mešity. V kávarničkách si vychutnávají atmosféru krásného dne unavení poutníci.

Loučíme se s Betlémem, místem kde přišel na svět Syn člověka a Světlo světa, které nesmírně ovlivňuje ty nejzákladnější hodnoty celé naší civilizace.

Odjíždíme, v blízkosti Izraelské hranice projíždíme kolem hrobky Jákobovy ženy Ráchel, která zemřela při porodu nejmladšího syna Benjamína. Hrob vypadá jako betonová pevnost a je posvátným místem židů i muslimů. Židovské ženy se sem chodí modlit za své děti.

V první knize Mojžíšově 35, 19-20 se píše:

„Ráchel umřela a byla pohřbena u cesty do Efraty, což je Betlém, Jákob nad jejím hrobem postavil pamětní sloup a to je památník Ráchelina hrobu až dodnes“.

Opět stojíme v hraničním prostoru a opakuje se ranní procedura. Prohlídka autobusu vojáci, pušky a závory. Na parkovišti přestupujeme do našeho autobusu a odjíždíme po chebronské cestě kolem pastýřských polí. Jedeme překrásnou krajinou, tady si člověk opravdu může představit událost, když anděl zvěstoval pastýřům o tom, co se v Betlémě stalo.

Krásně o tom píše evangelista Lukáš 2, 8 – 14:

„A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich velká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se Vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí“. A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili boha: Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi“, Bůh v nich má zalíbení.“

Škoda, že jsme se v těchto místech nemohli na chvíli zastavit...

Miroslava Jetelinová

## **VZPOMÍNKA NA + PANA PROBOŠTA STANISLAVA KRÁTKÉHO (+ 13. 11. 2010)**

Slyšel jsem o něm již dříve, jak naplňoval při svých promluvách i velké chrámy a při práci u Pozemních staveb Brno v neděli jezdíval do kostela Božského Srdece v Blažovicích. Později jsme se častěji vídali, vždyť jsme skoro 20 let byli sousedy asi 4 km od sebe na rakouských hranicích. Pan profesor P. Stanislav, tak jsme mu říkali -

se objevil a pozdravil mého tatínka, kterému říkal „velký Vlk“, mně jen „malý Vlk“. Vyzpovídal se, poradil a povzbudil, dovedl i starost obrátit v úsměv - měl k tomu zvláštní dar optimismu.

Někdy se zmínil i o svých přátelích z vězení, z manuální práce, o farnicích z míst, kde působil. Jak křtil v Brně pozdější manželku prezidenta Havla Dášu Veškrnovou či jak usiloval o zřízení katolické univerzity, o čemž snil s bývalým vězněm – tajným biskupem Felixem Davidkem; později po sametové revoluci svolával své známé ze skryté církve do Hrádku a věnoval se horlivě duchovní správě i nám utajené činnosti např. v kapli na faře a dalším věcem.

Vyprávěl o opravě sochy P. Marie před kostelem v Kunštátě a jak proto, že ji nechtěl odstranit z veřejného prostranství, byl „za trest“ od církevního tajemníka přeložen do pohraničí. Nestěžoval si na to, co vytrpěl. Měl mnoho přátel – při nástupu do Hrádku přijelo hned 70 lidí mu pomoci s opravami fary a kostela.

Na čestném místě měl fotku své maminky, která byla dobrá zpěvačka v kostele - tatínek byl stolař; jednou když v mládí těžce onemocněl, on mu udělal kolébku a položil pod obraz P. Marie, tam se brzo při pohledu na svou nebeskou Matku uzdravil. Rád jezdil později na poutě s věřícími.

Na kostelní bráně si dal zhotovit nápis z 1Jan 4, 16: „Bůh je láska a kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh v něm“. To si také prozpěvoval s přáteli. Měl dar nadchnout druhé, třeba děti k recitaci básní o P. Marii od Zuzany Renčové apod. Jana Miholová znala z paměti delší báseň, jak nás Pán nese i pouští. Nezfídka děti při bohoslužbě mávaly květinami v rukou /např. při pozdvihování/. Před modlitbou Otčenáše jim dával otázky a vštěpoval větu na zapamatování z katechismu a vedl je k horlivosti – ptal se: „jak zní naše ano?“ „Ano a rád, Pane Ježíši“ – a k tomu přidal: „i když je to těžké“. Před sv. přijímáním s lidmi vždy říkal: Přijď ke mně, Pane Ježíši, a posvět' mě - posilni mě – a živ mne k životu věčnému. Podporoval zpěv i sólo v kostele, mladé kytaristy a modlitbu před jídlem rád zpíval. Při poděkování zase každý z přítomných vzýval svého patrona křestního příp. birmovacího. Stále k němu jezdili známí a pomáhali při opravách kostelů a far. Vše měl vzorně opravené, budoval nové zvony a zařizoval hezké poutní dny a slavnosti. Zvláště v době svobody po roce 1989. Zajel i do Svaté země s biskupy, pořádal poutní zájezdy. Byl pohostinný, zval i rodinu Halasovu z Kunštátu, vzdělaný - citoval i řecky. Na místní pout' šel průvodem s věřícími od obecního úřadu do kostela a získával i ostatní. Kázal na misiích s Fatmem z Vranova nad Dyjí, na exerciciích, jezdil na letní dětský tábor v Orlických horách a na akademické týdny na Pavlátově louce. I přes bolesti po operaci kloubů vytrval v pilné práci. Bůh mu odměň jeho apoštolské nasazení! Odpočivej v pokoji!

P. Josef Vlček

## ŠKOLENÍ VEDOUČÍCH – LE TOUR DE FRANCE

Největší machři měli sraz v 8:30 středoevropského času na farním dvoře, kam jsme přijeli na kolech s malým batohem na zádech. Kufry se nám vezly v autě. Jako poslední dorazili, nečekaně, v cyklistickém oblečení bratři Královi z Kobylnic, Jakub a Vojtěch. Ale nečekali jsme jen na ně, byla tu ještě slečna Eliška Krutáková, která si místo jedné pláštěnky na sebe koupila dvě pláštěnky na kočárek. Byly ve slevě. No nekup to!!! A tak jsme ještě čekali, než si koupí pláštěnku.

S Eliškou ještě přijela „nová holka“ slečna Šárka Slunská. „Chudák holka, ještě neví do čeho jde“, říkali jsme si, ale pak se ukázalo, že se rychle zadaptovala. Po společné fotografii jsme se vydali na cestu. Neplánovaná zastávka byla už po prvním kilometru, kdy slečně Kačce Červenkové spadl řetěz. Ale našťástí jsme měli bestovního lídra, zkušeného cyklistu Františka Zemánka, který celý crash rychle spravil a znovu jsme se vydali na cestu. První velká pauza byla ve Sřelicích, kde jsme se posilnili. Největší, nejdelší, prostě „mega hustej šestikilometrověj“ kopec byl do Zbraslavy. Pak už to bylo jen po rovině. Během tohoto náročného výšlapu nám začalo pršet, což vydrželo až do tábora. Ale to neodradilo slečnu Marušku Vavrovou, která přijela do tábora jako první a hned za ní, těsně v patách, jí byla Marki Horáková. V táboře na nás už čekala naše Hanička Kotulanová a kuchařka Šárka Štěpánková. Po chvíli dojel šéfkuchař Laděšek Zemánek, který dovezl naše věci i dvě závodnice, které nemohli jet na kole. Jednalo se o slečny Anežka Vavrovou a Anetu Čandrlou. Osprchovali jsme se, najedli se, byli jsme seznámeni s „celotáborovkou“ a rozdělení do dvou vylosovaných družstev, Super rychlá kola a KAKAME W (začáteční písmena jmen členů v týmu). Hanka si pro nás na dnešní večer připravila první přednášku o chodu tábora. Těsně před koncem přednášky jsme uslyšeli zvuk „Záškodníka“ na kterém přijel samotný Dr. Joseph Zemánek. Den se pomalu chýlil ke konci a jelikož jsme byli z cesty unaveni šli jsme spát.

Protože druhý den byla neděle, jeli jsme do kostela, do nedaleké Pyšele, zase na kolech. Po návratu jsme svoje zablácená kola umyli, naobědvali se, samozřejmě nesmí chybět odpolední klid, a hráli jsme první hru „Běž ti čas“. Po této fyzicky náročné hře, hodině běhání, jsme se jeli vykoupat do nedalekého smrdutého rybníka plného sinic. Do večere zbýval ještě nějaký čas a tak jsme si zahráli ping-pong. Večere a šlo se k táboráku. Tak skončila neděle.

Pondělí jen stručně. Celodenní výlet do Třebíče. Ještě štěstí, že jsme cestou tam trochu zabloudili. Díky tomu jsme jeli na zpáteční cestu do tábora vlakem. „Celodeňáku“ se nezúčastnila Hanka, která se „obětovala“ a hlídala tábořiště. Na večeri nám uvařila skvělou činu s rýží. Nastal večer, nastalo jítro den čtvrtý.

Dnešní dopoledne se nám věnovala Peťa Kotulanová se skvělou přednáškou, v pořadí druhou, na téma „Zdravověda“. Na svačinu jsme dnes měli skvělý puding od slečny Štěpánky Zemánkové. Odpoledne jsme hráli v nedalekém lese hru „Pašeráci“. Ještě před

večeří jsme hráli „žebřík rallye“. Následovala večeře a netradiční „Člověče, nezlob se“, koupačka v „Itálii“, sprchování a poslední hra dnešního dne „městečko Palermo“.

Středa začala v 0:30, kdy byla noční hra. Díky ní byl budíček posunut o celou půl hodinu, tedy v 8:30. Následovala mše svatá s největším „bossem“, s naším panem farářem. Ten nám také potom udělal přednášku o důležitosti modlitby. Na odreagování se před obědem uskutečnila vodní bitva. Odpoledne jsme hráli dvě hry. Jednu „celotáborovku“ a jednu individuálně hodnocenou. Po večeří jsme hráli životunebezpečnou hru. Jeden z týmu seděl na polorozpadlém kole, „vehyklu“, nesměl stoupnout na zem a ostatní ho přidržovali a tlačili na předem určené trati. Jelo se do kopce, z kopce, po poli, v lese, v menší bažině...terén rozmanitý. Po večeří byla čtvrtá, poslední přednáška od Markéty Remešové, naší návštěvy, na téma „Sebepoškozování a poruchy chování“. Následoval skvělý táborák, opékali jsme špekáčky a zpívali písničky. A protože jsme byli málo unavení, tak si na nás vedoucí, kluci, připravili další noční hru. V jídelně nám byly zavázány oči, poskládali jsme se do „hada“, chytily se za ruce a vyšli jsme. No spíš jsme se Frantem nechali vést. Na konci byl Pepa, který posledního člověka v řetězci odpojil a ten se musel dostat do tábora. Někteřím se stačilo jen otočit a už byli v táboře, ovšem ti co byli vepředu mohli ujít takové dobré 3 kilometry. Hrdina večera byl ovšem Václav Staněk, který potkal při zpáteční cestě Kačku Červenkovou, která nemohla došlápnout na nohu a tak ji vzal na záda, a tak s ní šel až do tábora.

Šestý den nás dopoledne čekala taková „srandička s fotbalem“. Nejdříve jsme tu hru vůbec nechápali. Pak jsem se ale rozehráli a KAKAME W rozdrtili Super rychlá kola 3:1. Tady musíme pochválit slečnu Kačku Buchtovou, která jako jediná z holek střelila gól. V odpoledním klidu jsme se připravovali na závěrečný test. Test byl na čtyřicet bodů, nejvíce bodů měla slečna Anežka Staňková, šprtka. Pak následoval ještě pohovor, na který si nás Hanka s Frantou volali jednotlivě. Kdo zrovna nebyl na pohovoru vyráběl poděkování našim skvělým vedoucím, zdravotníkovi a kuchařce. Večer bylo slavnostní zakončení. Při té příležitosti jsme dostali osvědčení o „proškolení“ a dárky. Skvělý termohrnek, gumové medvídky a lentilky. Mňam. Následovala diskotéka, poslední „koupačka“ v „Itálii“, noční, a poslední noc letošního tábora.





Probudili jsme se do posledního dne, šli jsme se nasnídat do jídelny, kde už byly nachystány chleby s marmeládou. Museli jsme se rychle zbalit, uklidit tábořiště. Poslední fotka před branou...a jede se. Prvních pět kilometrů jsme absolvovali na kolech, dalších čtyřicet vlakem, do Střelic. Finálních pětadvacet kilometrů opět na kole. Po příjezdu na faru, kde nás přivítal pan farář, jsme všichni volali rodičům ať si pro nás přijedou. Někdo přijel dříve někdo později, hlavní ale je, že přijeli. Věci do kufru aut, kola pokud možno taky a jelo se domů. Toto byl super týden se super lidma.

Všem účatníkům děkuji Anežka Staňková, Maruška Vavrová, Marki Horáková a Kačka Buchtová

P.S.: Vše dokumentoval náš skvělý fotograf Vašek Zemánek

## KAŽDÁ CESTA JE CESTOU DUCHOVNÍ

Já, malá katolička pod klenbami mešit  
Zabalená do hedvábí modlitebních koberců.  
V rozevřené knize Koránu hledám známá Evangelia  
A ze zpěvu muezínů se snažím zachytit slova Ježíšova

...  
*Toto je první verš z básničky Návraty, kterou jsem si napsala loni v lednu, zhruba v půlce svého pobytu v Turecku. Jsou to jen myšlenky... seděla jsem ten večer ve mešitě na červeném koberci, na hlavě měla šátek, jak se na ženu v mešitě sluší a přemýšlela.*

Do Turecka jsem odjížděla jako studentka programu Erasmus s cílem najít si tam také téma pro diplomovou práci. Věděla jsem o té zemi jen to, že podle mého názoru neměla vstoupit do Evropské Unie. Za dobu svého pobytu jsem svůj názor nezměnila, ale dívám se teď jinak na důvody proč by k tomu nemělo dojít. Díky trpělivým přátelům, jejich vzdělaným rodičům a profesorům... i díky lidem, které jsem potkala na svých cestách... teď mohu nabídnout malý „pohled z druhé strany.“

### **Cesta do tmy**

Když jsem přijela, byla už půlnoc a já neměla ani adresu kolejí, kde jsem údajně měla být ubytovaná. Měla jsem neuvěřitelné štěstí. Ale jaké štěstí! My víme, že to bylo Boží vedení. On a jeho andělé mě nikdy nenechají ve štychu. ☺ Čím víc se mu odevzdávám, tím jistější mohou být moje kroky v takových těch tmách, jistě to znáte, kdy do něčeho jdete a nevíte do čeho. No, a když jsem přistála v Istanbulu, ve městě na Bosporu, byly ty tmy opravdu tmoucí. Najednou jsem zjistila, že do Bursy (tam byla moje univerzita) je to ještě čtyři hodiny autobusem! Když jsem se koukla na hodinky a na zapadající sluníčko bylo jasné, že tam dorazím příliš pozdě nato, abych chodila po městě a hledala Uludağ Üniversitesi (tak se jmenuje škola).

Naštěstí jsem potkala jednoho strážného anděla s tureckým jménem Sehar, který mi pomohl najít správnou cestu až do mého prvního studentského pokoje na kolejích v Burse. Přestože to byla údajně také studentka na Uludağ, později jsem ji už nikdy neviděla. Těžko říct, jestli neměla pod tričkem schovaná křídla.

### **Školní režim a jazyky které otvírají svět**

Když už jsem zvládla příjezd, čekalo mě objeovávání nového prostředí. To se neobešlo bez otravného zařizování formalit, ale myslím, že jsme to (já i ostatní studenti z Evropy) zvládli dobře a vrcholem mého rozkoukávání bylo, nalezení bytečku mimo (dost úděsné) koleje v blízké vesničce Görükle. Poté, co jsem s pomocí své turecké kamarádky z katedry hudby Derji, objevila nově postavený a téměř ještě neobydlený panelák, postupně se tam nastěhovali skoro všichni Erasmáci (čili studenti, kteří tam přijeli z různých koutů Evropy s programem Erasmus, stejně jako já).

Ve škole jsem měla drobný problém a tím byla jazyková bariéra. Požadavkem programu bylo, přivést si ze studijního pobytu minimálně 30 kreditů. Tak jsem hledala na katedrách a fakultách to, čemu bych mohla rozumět. Šla jsem na to od lesa. Byla jsem skutečně šťastná za každý jazyk, který jsem se kdy učila a lítovala jsem, že jich nebylo ještě víc. Pokaždé, když jsem se s někým setkala (v té době to byli zatím převážně profesori ve škole) zabralo chvíli, než jsme našli společnou řeč. Nabízeli mi němčinu a francouzštinu (díky tureckým vazbám na Německo a Francii). Protože francouzština je pro mě španělská vesnice a němčinu jsem... tak nějak zapoměla, snažila jsem se jim vnutit angličtinu a nakonec jsme se vždycky domluvili.

Oceňovala jsem ohromnou vstřícnost a ochotu. Mohla jsem vlastně studovat cokoliv. Všude jsem byla vítaná. Šlo jen o to, jestli to prostě zvládnou. A tak jsem se zapsala na Německou gramatiku a konverzaci (a začala usilovně oprašovat), na anglickou metodiku vyučování, na turecké folklorní tance, sborový zpěv, sólový zpěv (oj, to mě strašně bavilo!), na fakultě mezinárodních vztahů jsem studovala Aspekty Turecka a jeho vstupu do EU, Srovnávací analýzu Balkánských států, a samozřejmě jsem chodila na turečtinu.

### **Tisíce jmen!**

Tím, že jsem chodila do svých kurzů napříč katedrami i fakultami, objevily se kolem mě najednou desítky lidí z různých studijních skupin a okruhů. Měla jsem horké chvíle se zapamatování jejich jmen. Komunikace byla kostrbatá – jen málokdo uměl anglicky na komunikativní úrovni. Ani při ukrutné snaze jsem si nemohla zapamatovat všechna ta jména! Cítila jsem se provinile. Navíc byla pro mě dost exotická, takže když jsem si je nenapsala, nikdy jsem je nemohla ani správně vyslovit. (Derja, Damla, Sehar, Ayşe, Işık, Mustafa, Huseyn, Süleyman, Erim, Erem, Kerem....) Šla mi z toho hlava kolem. Zvlášť když se na mě pokaždé jedna z těch dobrých chudších při setkání radostně řítila, aby mě objala a políbila na obě tváře (to je turecký zvyk), a přitom nadšeně vykřikovala moje jméno. Já jsem si stěží pamatovala jejich obličej - nepřeháním, těch lidí bylo během týdne víc než stovka.) Když moje zoufalství dosáhlo vrcholu, mluvila jsem česky.

**Když máš možnost něco vidět, tak jed'! (To vždycky říká naše babička.)**

Škola je základ, ale život dává daleko zajímavější lekce. Proto jsem neváhala školu trochu ošidit, abych se mohla vydat občas na průzkum pokaždé jiného koutu té fascinující země. Na první výlet jsem se vydala, když jsem ještě nebyla vlastně ani pořádně vybalená. (Svou černou cestovní tašku jsem měla ještě dlouho sbalenou, protože podle teorie, že když dobře dopnu zip, nedostane se mi tam štěnice, se mi to zdálo v určitém smyslu bezpečnější.) Jela jsem se dvěma dalšími studentkami, se Sanni z Finska a Anitou z Maďarska. Byly to první tváře, které jsem v Turecku poznala. Projely jsme spolu za týden celé západní pobřeží, navštívily pověstné Pamukkale a na cestě zjistily, že si vůbec nerozumíme. Takže jsem se potom už vždycky na delší cesty vydávala raději sama. Měla jsem možnost poznat kromě Istanbulu, Izmiru, Ankary a Edirne také náboženské centrum Konyu, sídlo kurdských separatistů Diyarbakir, horské město Erzurum, města v Černomoří: Sinop, Trabzon, Samsun, Kars, nádherné město Şanlıurfa, Gaziantep, Antakya po jejímž území touží Sýrie, a mnohá další.

Na cestě jsem potkala mnoho zajímavých lidí a díky základům turečtiny jsem mohla nahlédnout i do „kuchyně“ turecké kultury. Díky tomu, že jsem cestovala sama, jsem vzbuzovala podiv (jistě, je to doost netypické pro ženu, aby cestovala v muslimském prostředí sama), ale také jsem možná vzbuzovala důvěru, takže jsem se nejednou ocitla v něčí domácnosti a hrála si s jejich dětmi, abych se tam občerstvila, protože Turci jsou nesmírně pohostinní... a hlavně zvědaví.

Musela jsem se také více chránit, hlídat sebe i okolí, musela jsem působit suverénně, jistě, být striktní, méně se smát mít neustále dlouhé kalhoty i rukávy (a to i ve vedru). Musela jsem odmítat zdvořile i rázně a taky někdy lhát, abych se vymanila z nežádoucího zájmu. Samozřejmě základní lež byla, že jsem vdaná.



Krom toho, že jsem se snažila poznat jaké je Turecko a jací jsou Turci všemi svými smysly, nedalo mi to a začetla jsem se také do knih, které popisují tureckou historii a náboženství. Četla jsem jak orientální autory, tak i ty evropské, abych zjistila kde je pravda, neboť každý si tu svou trošinku přibarví, a došla jsem do stádia obrovského údivu nad tím, jak často si Evropa a Orient nerozumějí, jen proto, že se nechtějí na problém dívat chvíli očima druhého. I historie ukazuje, že křesťané a muslimové spolu vždy soupeřili. Vždy tu byly neshody a náboženské války. Křížové výpravy, příchod Turků na Pyrenejský poloostrov přes severní Afriku do Španělska a Francie, náboženské expanzivní války, ve kterých se jedni snažili zabrat území druhých, a pak ten šílený nepřehledný etnicko-náboženský mix na Balkáně, který Jiří Kupka ve své stejnojmenné knize výstižně nazval „Balkánský sud prachu“. Ve stručnosti tam jde o etnické sebeurčení a samozřejmě o náboženství.

V hlavě mám obrovskou otázku, proč vlastně islám a křesťanství spolu celé věky tak tvrdě soupeří. Křesťanství vzniklo na začátku našeho letopočtu. Bylo mu tedy už sedm set let, když Bůh zvěstoval Proroku Muhammadovi Korán. Svatá kniha muslimů obsahuje stejné zásady lásky k bližnímu, stejná podobenství a poučné texty, figurují tam stejní proroci i králové tehdejšího světa. Islám uznává Ježíše Krista, (ovšem jen jako proroka, nikoliv jako syna Božího) věří v anděly, v posmrtný život a hlásá i stejnou nezměrnou lásku Boha ke svému lidu na zemi.

Islám vzešel z křesťanského prostředí a převzal mnohá jeho učení. Vyznavači islámu, křesťanství i židovství žili tehdy ve vzájemné důvěře a teoretickém souladu, protože z hlediska islámu jsou všechna zmíněná náboženství *zvěstovaná* tímž *Bohem* a tudíž nabádá své věřící, aby s nimi žili v pokoji. Označuje křesťany, muslimy a židy souhrnně jako „lid knihy“. Ale věří také, že forma víry zvěstované Proroku Muhammadovi v 7. století n. l. je vyšší, nadřazenou formou náboženství. Islám sám sebe považuje za dovršení Božího učení v dokonalé podobě, a tím se i nad křesťany a židy povyšuje. Tam začíná základní problém.



To je Islám. Ne však muslimové. To v lidech se náboženství vlastně prezentuje! Zamysleme se nad tím, co nás vlastně napadne, když se řekne slovo islám. Jistě pod vlivem médií a televizních zpráv jsou to extremisté připraveni položit život svůj i svých blízkých za ideály, které vzešly z islámu, ale byly značně pokřivené a přeonačené, přesně tak, jak se to hodilo jejich válečným vůdcům. Každý z těch vůdců ví, že když bude vést do boje (proti čemukoliv) jen lidská těla, tak je bojechtivost a bojeschopnost armády dost labilní. Povede-li však do boje lidská srdce, síla lidského odhodlání může posunout všechny fyzické hranice daleko za běžné možnosti. Vítězství je zaručeno i proti přesile. A tak vybíhají ze zákopů vyhladovělí, špatně oblečení *věřící* se starými sovětskými puškami jejichž spolehlivost je téměř nulová proti pozuby ozbrojeným americkým *vojákům* v uniformách, perfektně vycvičených k používání nejmodernějších zbraní... a můj bratr Ivoš, který byl v Afghánistánu by mohl možná vyprávět, jak perné chvíle tito *věřící* připravují denně spojeneckým *vojákům*, kteří jsou přece jenom... zkrátka žoldáky.

To v lidech se náboženství prezentuje a realizuje. Proto věřím, že Bůh je ve mně a já jsem v něm. To co se nemůže realizovat, jakoby neexistovalo. A proto se Bůh realizuje ve mně, v tobě a v nás. Přichází na svět skrze nás a tak jak ho necháme přes nás působit, bude viditelný i ostatním lidem. Jací budeme my, křesťané, takové bude i naše náboženství. I křesťané bojovali ve znamení kříže za věci, kterým nerozuměli a které jim byly interpretovány špatně. Viz Křížové výpravy ve 12. a 13. století. Jedněm se tvrdilo, že se bojuje za osvobození Božího hrobu, jiní z toho těžili muslimské zlato. Historie je zrádná. Každá strana si ji vykládá vždy ve svůj prospěch.

Vraťme se ale k tomu jak náboženství vychovává své věřící a jak věřící ovlivňují reputaci svého náboženství. Měla jsem možnost poznat převážně dobré lidi. Všichni byli muslimové. Jedni byli dobří muslimové, kteří se modlili pětkrát denně, platili zakát (náboženskou daň), dodržovali muslimský způsob oblékání i ostatní náboženské předpisy. Jiní byli vlažní muslimové, kteří do mešity nechodili, doma se také nemodlili a volili nenáboženské strany do parlamentu. Ať jsem ale byla ve městě či na vesnici, v západním (modernějším) Turecku, či v jeho východní (mnohem tradičnější a náboženštější) části, ať jsem byla v přísných horských oblastech, nebo ve zhýralejších přímořských turistických letoviscích, vždycky jsem se setkala s přijetím a pohostinností. Horlivá snaha pomoci byla omračující. To jsem nikdy tady u nás nezažila.

A jestli jsem někdy potkala blbce... a to víte, že jsem taky takové potkala... takoví se najdou mezi vyznavači islámu stejně jako mezi křesťany.

Tereza Šírová

[www.cestyterez.com](http://www.cestyterez.com)

[tereza.sirova@hotmail.com](mailto:tereza.sirova@hotmail.com)

## ŠKODA, ŽE SE MANŽELSTVÍ NEVYUČUJE NA ŽÁDNÉ ŠKOLE JE TO VŠAK ŽIVOTNĚ DŮLEŽITÁ ZÁLEŽITOST

Stále více rodin kolem nás se rozvádí. Trpí tím dospělí, ale hlavně děti. Trpí tím celá společnost.

Škoda, že se manželství nevyučuje na žádné škole. Je to životně důležitá záležitost. Bez rodinného zázemí se dnes velmi špatně přežívá, ať dětem, či dospělým. A přece, pomoc může být na dosah.

My jezdíme na Manželská setkání. Našemu manželství to prospívá. Je to vhodné nejen pro ty, co mají potíže, ale i pro ty, co chtějí mít manželství hezčí. Každý rok se manželských setkání jen v Kroměříži účastní kolem stovky manželských párů. Mimo Kroměříž jsou další možnosti v Hranicích na Moravě, v Litomyšli, ve Vysokém Mýtě, v Čenkovicích.

Jde o soubor přednášek, které nepřednáší vzdělání odborníci, ale manželé, kteří mají své zkušenosti a jsou ochotni se o ně podělit s ostatními. Po přednáškách se nacvičují a uvádějí získané informace do praxe. V malých skupinkách pod vedením lektorů. Mlčenlivost je samozřejmostí.

Je nějak omezen okruh účastníků? Jsou tam věřící i nevěřící. K dispozici jsou psychologové, se kterými můžete pohovořit o svých problémech a také kněží. Pravidelně navštěvuje MS v Kroměříži P. Josef Brtník.

Ani věk není omezen. Potkáte zde manžele, kteří jsou spolu dva roky a také ty kteří mají za sebou více jak třicet let společné cesty. Tím jsou si vzájemně obohaceni a povzbuzeni.

I o děti je postaráno. Mají svůj vlastní program. V době přednášek a práce ve skupinkách se o ně starají pečovatelé.

Manželství není jen o vyjadřování, komunikaci nebo sexu. Je to daleko složitější, bohatší a košatější. Ale stojí to za to.

Pokud mají oba manželé zájem na sobě zapracovat. Je škoda nežít v hezčím manželství, než máme, když to je možné. Proč nevyužít šance, která se nabízí.

Manželská setkání: [www.setkani.org](http://www.setkani.org)

Kovaříkovi Ivo a Doubravka



## ZNÁMÉ DVOJICE A VÍCE

V pátek 21. ledna 2011 se uskuteční další, tentokrát již 7. farní ples. Je známé přísloví „*Ve dvou se to lépe táhne*“, a právě o tom má být letošní farní ples. Dobře známé dvojice Vinetou a Old Shatterhand, Jáju a Páju, Spejbla a Hurvínka a jiné; a právě nejen s nimi se máme setkat a skrze ně znovu prožít, že ve dvou se to lépe táhne, a to nejen v životě, nejen na plese, ale i ve farnosti. K obohacení života farnosti a hlavně k posílení jejího společenství je tedy pro vás připravován další farní ples jehož mottem je „*Známé dvojice a více aneb ve dvou se to lépe táhne...*“.

Jde tedy o to připravit a prožít další společný večer, který upevní vztahy ve farnosti. Proto vás prosím o modlitbu za dobrou přípravu i jeho zdar, prosím i za vaše zapojení skrze účast na plese v převlečení za nějakou dvojici, trojici, atd. Budeme vděční, stejně jako roky předchozí, i za příspěvek do tomboly.

Dobře známé dvojici, která se potkala u Kolína. Věřím, že farnosti Šlapanice a Prace se potkají ne u Kolína, ale znovu v Kobylnické Sokolovně na 7. farním plese. Těším se s přípravným týmem na setkání s vámi, vždyť ve dvou a více se to lépe táhne.

otec Miloš



## POUTNÍ MÍSTO MARIAHILF

Přijměte příběh, který píše o vzniku poutního místa Mariahilf v Jeseníkách, ve Zlatých horách. Toto místo se nachází v krásné čisté přírodě, láká k oddechu, relaxaci a vybízí k zamyšlení a modlitbě. Při vstupu naleznete krásnou a dojemnou nástěnku zdobenou desítkami fotografií narozených dětí, jejichž matky nepřestávají děkovat za své ratolesti. Konají se zde pravidelné mše a poutě.

Čtete příběh, který se skutečně stal:

Útrapy třicetileté války pronikly také do slezských hor. Když Švédové přitáhli roku 1647 k městu Zuckmantlu (dnes Zlaté Hory), obyvatelstvo opouštělo svůj majetek a zachraňovalo si holý život útekem do hor.

Žena místního řezníka Anna Tannheiserová, která byla v pozeňnaném stavu, našla bezpečné místo na hoře zvané Boží dar (Gottesgabe) asi hodinu cesty od města. V místě, které bylo skálou ohraničeno jako zdi a zastřešeno mohutnou jedlí, již nepřítel nehroutil přišly na osamělou ženu porodní bolesti. V této tísní úpěnlivě prosila Boha o pomoc a Svatou Pannu o přimluvu. Byla vyslyšena. Dne 18. července zde porodila zdravého syna Martina, s nímž se zakrátko vrátila domů. Chlapec prožil život jako vážený muž - radní svého města. Jeho dcera Dorota Weisová pak splnila Tannheiserovu poslední vůli. Nechala u malíře Šimona Schwarzera zhotovit obraz Bohorodičky a zavěsit jej na staré jedlí v lesní samotě, kde se její otec narodil. Stalo se tak v říjnu roku 1718 a již v následujícím roce toto místo začalo přitahovat první poutníky. Postupně přicházelo stále více ctitelů P. Marie z Jesenicka i ze vzdálenějších míst. Během deseti let byla na místě narození chlapce Martina postavena kaple a zápisy vyšetřující biskupské komise (tvořili ji kněz a dva lékaři) svědčí o tom, že během poměrně krátkého období došlo nejméně k pěti zázračným uzdravením. Na přání věřících Zuckmantlu biskupský úřad ve Vratislavi svolil, aby byl velmi krásný obraz roku 1729 přenesen do farního kostela. Tento zázračný obraz - kopie proslulé "pasovské" Madony s dítětem od Lucase Cranacha - tam zůstal dodnes. Pro lesní kapli byla zhotovena kopie jiná. Zakrátko však bylo toto poutní místo (zvané Maria Hilf - Panna Maria Pomocná) poprvé ve velkém nebezpečí. "Osvícené" reformy Josefa II. dosáhly i sem a v roce 1785 bylo vrchností nařízeno dřevěnou kapli zbourat. Obyvatelstvo Zlatých Hor podpořeno biskupstvím se však bránilo. Odvolání proti úřednímu rozhodnutí bylo sice zamítnuto, ale ke zbourání kaple nedošlo, protože se v širém okolí nenašel nikdo, kdo by byl ochoten státní příkaz splnit. A to ani pod pohrůžkou, že k provedení příkazu bude použito vojska. Bylo to ale v době napoleonských válek a stát měl asi jiné starosti. Roku 1819 bylo úředně povoleno kapli znovu otevřít.

V dubnu 1990 byl posvěcen základní kámen papežem Janem Pavlem II. na Velehradě. Stavební práce započaly na jaře 1993 a dne 23.9.1995 byl kostel posvěcen olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem. V dalších letech je posvěcen klášter a poutní dům, ambity, venkovní obětní stůl a zvony.



Bylo rovněž upraveno okolí. Na místě zničeného kostela se obnovily poutě, bohoslužba slova je uskutečňována v jazyce českém, německém a polském, setkávají se zde různé iniciativy, zejména mládeže. Vzhledem k prvotnímu aspektu vzniku poutí je toto místo zasvěceno taky Panně Marii Ochránkyni počatého života.

Zde najdete tipy na další poutní místa v Moravském a Slezském kraji: <http://ado.cz/poutni/>

Více informací o Mariahilf naleznete zde: <http://mariahilf.hyperlink.cz/>

Texty převzaty z: <http://mariahilf.hyperlink.cz/>

Lenka Malíková



## VÁNOČNÍ VELEPÍSEŇ LÁSKY PRO HOSPODYNĚ

Kdybych svůj dům perfektně ozdobila světelnými řetězy, jedlovými větvičkami a cinkajícími zvonečky, ale neměla lásku ke své rodině, nejsem nic víc, než dekoratérka.

Kdybych se lopotila v kuchyni, napekla kila vánočního cukroví, navařila labužnické pokrmy a připravila vzorově prostřený stůl, ale neměla lásku ke své rodině, nejsem nic víc, než kuchařka.

Kdybych pomáhala vařit polévku pro bezdomovce, zpívala koledy v domově pro seniory a všechnen svůj majetek darovala pro dobročinnost, ale neměla lásku ke své rodině, nic by mi to neprospělo.

Kdybych ověšela vánoční stromeček třpytivými baňkami a vánočními hvězdami, zúčastnila se úchvatných slavností, zpívala sóla v kostelní sboru, ale zapomněla na Ježíše, potom jsem nepochopila, oč o Vánocích běží.

Láska přeruší pečení, aby mohla vzít dítě do náručí.

Láska zanechá zdobení a políbí manžela.

Láska je přátelská a trpělivá navzdory chvatu a stressu.

Láska druhým nezávidí jejich dům s vzácnými vánočními porcelánovými servisy a nádhernými ubrusy.

Láska neokřikuje děti, ale je vděčná za to, že jsou.

Láska nedává jen těm, od kterých může něco očekávat, ale ráda obdarovává právě ty, kteří to nemohou oplácet.

Láska všechno vydrží, všemu věří, vždy doufá, všechno snáší. Láska nikdy nepřestává.

**Mobilní telefony špičkové kvality se rozbijí, perlové náhrdelníky se ztratí, golfové hole zrezaví. Ale darovaná láska zůstane.**

(Ze zahraničních pramenů)



## BETLÉMSKÉ SVĚTLO PŘINESL DO ČESKÉ REPUBLIKY BRŇAN JAN SVOBODA

Co bylo na začátku? Účast jedné družiny čerstvě založeného 41. skautského oddílu v Brně na jamboree vídeňských skautů v srpnu 1990. Mimo to, že jsme vše sledovali jako v „Jíříkově vidění“, dozvěděli jsme se také o celorakouské skautské akci rozvozu Betlémského světla, která se konala pod záštitou a za přispění ORF pod názvem „Licht ins Dunkel“. Jednalo se o charitativní akci na podporu nevidomých a slabozrakých. Akce na mne zapůsobila svým duchovním nábojem, romantikou a dramatičností. Vnímám ji jako výzvu. Informace o jejím konání se dostala i do Prahy, kam exiloví čeští skauti přivezli Betlémské světlo z Vídně již o Vánocích 1989. Vyčkávali jsme, jak se budou věci dále vyvíjet. Když se ještě v půli října 1990 nic nedělo, spojil jsem se s Vídní sám. Dostal jsem vcelku lakonickou informaci: Praha se k ničemu nemá, zkuste to vy. Tak jsme se do toho pustili. Dva měsíce do Vánoc daly všem zúčastněným pěkně zabrat. Vedle technických problémů – v čem světlo převážet, jak to zařídit, aby nás nevyhodili z vlaku hned v Brně, kterými vlaky a kam jet, na koho se obrátit, aby naše kurýry aspoň někde někdo čekal na stanicích – jsem musel vymyslet celou legendu a směřování této akce. Na rozdíl od Rakouska, pořádání charitativních akcí v naší republice nebylo ještě zvykem, a spoléhat se na tehdejší ČSD, že budou podporovat rozvoz Betlémského světla, se nedalo. Nezbylo, než postavit celou hru na skautských principech a idejích, pomocí kterých jsme chtěli připomenout i význam Vánoc jako duchovních svátků klidu a míru, nikoliv honby za materiálními požitky.

Pomocí duchovního náboje skautingu jsme chtěli prolomit i mezilidské bariéry – mezi sousedy, mezi generacemi. Vztahy poničené nedůvěrou mezi lidmi byly už tenkrát zřejmé, ale postupně se objevovalo, že skutečnost je ještě horší.

Rozeslal jsem první dopisy jako vlašťovky členům duchovního odboru Junáka. Po kladných ohlasech se příprava akce Betlémské světlo v naší zemi rozjela naplno. Jednali jsme s posádkami vlaků, sháněli vhodné lampičky, zajišťovali kurýry do vlaků (zaměstnal jsem tehdy celou rodinu, takže ještě v roce 1994 jsem musel vyslechnout poznámky o soukromé rodinné akci), zařizovali financování jízdének (dnes ani už nevím z čeho) a další a další drobnosti. Když po Novém roce přišly první dopisy s ohlasy na tuto hru, řekli jsme si, že o dalších Vánocích budeme pokračovat.

Jestliže potom v roce 2004 už i státní a církevní představitelé mluvili o rozvozu Betlémského světla jako o vánoční tradici, je to nejlepší poděkování všem, kteří stáli v roce 1990 u jejího zrodu...

Ing. Jan Svoboda

## MŠE SVATÉ V ZÁVĚRU ADVENTU A O VÁNOCÍCH

		ŠLAPANICE	PRACE	PODOLÍ
Pondělí	20.12.	07.00	-----	18.00
Úterý	21.12.	18.00	18.00	07.00
Středa	22.12.	18.00	-----	18.00
Čtvrtek	23.12.	07.00	18.00	18.00
Pátek	24.12.	21.30	22.30	07.00; 22.00
Sobota	25.12.	07.00; 9.00; 18.30	10.30	08.00
Neděle	26.12.	07.00; 9.00; 18.30	10.30	08.00
Pondělí	27.12.	07.00	-----	07.00
Úterý	28.12.	18.00	18.00	18.00
Středa	29.12.	18.00	-----	---
Čtvrtek	30.12.	-----	18.00	---
Pátek	31.12.	16.00	-----	16.00
Sobota	1.1.	07.00; 9.00; 18.30	10.30	08.00
Neděle	2.1.	07.00; 9.00; 18.30	10.300	08.00

**Datum uzávěrky** dalšího čísla časopisu Okénko: 1.4.2011

Plánované **datum vydání**: 17.4.2011

**OKÉNKO – časopis farních společenství ve Šlapanicích, Podolí a Praci**  
 Vydává Římskokatolická farnost Šlapanice u Brna, Masarykovo nám. 9, 664 51 Šlapanice  
 telefon: 544 245 280, e-mail: [okenko@farnostslapanice.cz](mailto:okenko@farnostslapanice.cz), <http://www.farnostslapanice.cz>  
**NEPRODEJNÉ!**